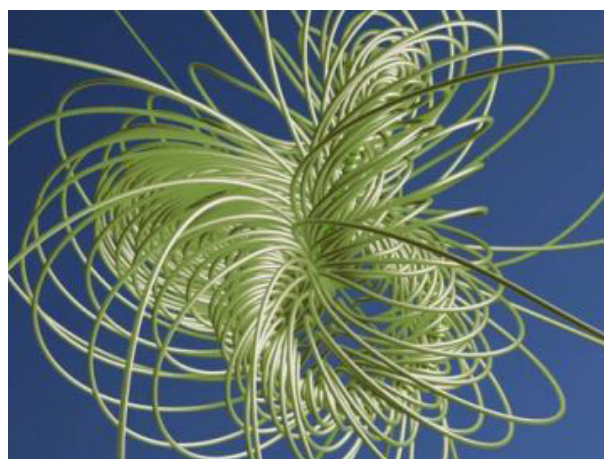

گزارش گردهمایی‌های برگزار شده

زیر نظر محمود هادی زاده‌پزندی

تصاویر از ستون طرح‌های AMS در نوامبر ۲۰۰۶ گرفته شده‌اند.

ماخذ:

<http://www.blogs.zdnet.com/emergingtech/index.php/p=409>

حمید پزشک
دانشگاه تهران

گزارش سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران

سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران از تاریخ ۱۱ الی ۱۴ شهریور ۱۳۸۵ (۲۵- سپتامبر ۲۰۰۶) در دانشگاه تربیت معلم آذربایجان برگزار شد. در مراسم افتتاحیه، پیام ریاست جمهوری اسلامی ایران توسط نماینده ایشان آقای دکتر عبدالرسول پورعباس قرائت شد و پس از خیر مقدم ریاست دانشگاه، رئیس انجمن ریاضی ایران گزارشی از فعالیت‌های انجمن ارائه نمودند و از طرف دانشگاه زنجان، جامعه ریاضی را به سی و هشتمین کنفرانس ریاضی دعوت نمودند. پس از سخنرانی دبیر کنفرانس، نماینده ولی فقیه در استان سخنرانی ایراد فرمودند و در پایان برخی از جوایز سالیانه انجمن ریاضی ایران به برندگان اعطا شد. پس از اعلام فراخوان‌های اول و دوم، بیش از ۵۲۰ چکیده مبسوط به دبیرخانه ارسال و با بررسی‌های لازم از سوی کمیته علمی، ۲۷۰ مقاله جهت سخنرانی و ۱۰۷ مقاله جهت پوستر پذیرفته شدند. حدود هفتصد شرکت کننده داخلی و بیست و شش شرکت کننده خارجی از پانزده کشور آذربایجان، آلمان، آمریکا، ارمنستان، امارات، تایوان، ترکیه، دانمارک، سوئد، فرانسه، صربستان و مونتسنگرو، کانادا، کویت، هلند و هنگ کنگ در این کنفرانس شرکت نمودند.

کمیته علمی هفت سخنران مدعو داخلی و هفت سخنران مدعو خارجی انتخاب نموده بود که بغیر از دو مدعو داخلی، همگی در کنفرانس حضور داشتند. از مهمترین نکات برنامه‌های علمی کنفرانس، نظم برگزاری سخنرانی‌ها و مجهز بودن تمام کلاس‌ها به کلیه امکانات و تجهیزات مورد نیاز بود که باعث تحسین شرکت‌کنندگان قرار گرفت. هم‌چنین کتابچه‌های چکیده‌های مبسوط فارسی و انگلیسی که با همکاری آقای دکتر حمید موسوی به نحو

جایزه غلامحسین مصاحب

دعوت از مؤلفان و ناشران آثار ریاضی

انجمن ریاضی ایران به منظور تجلیل از مقام علمی زنده‌یاد دکتر غلامحسین مصاحب ریاضی‌دان و عالم شهر معاصر که تأثیر عمیقی در گسترش ریاضیات در ایران داشته‌اند، و جهت اعتلای آثار ریاضی، جایزه‌ای به نام «غلامحسین مصاحب» به بهترین اثر ریاضی، اعطا می‌کند. بدین وسیله از مؤلفان و ناشران آثار ریاضی درخواست می‌شود دو نسخه از آثار تألیفی منتشر شده در فاصله سال‌های ۸۳ - ۸۵ را تا پایان روز اداری ۸۶/۶/۳۱ به نشانی انجمن ارسال دارند.

علیرضا جمالی
مسئول کمیته جایزه

جمله مزایای کنفرانس سی و هفتم می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: وب سایت کنفرانس، استفاده شرکت کنندگان از اینترنت پرسرعت در طی مدت برگزاری کنفرانس، سالن‌های مناسب و مجهز، نزدیکی محل سخنرانی‌ها به دیگر قسمت‌ها، سیستم و نحوه جدید ارائه پوسترها، مجموعه چکیده‌های مبسوط که با قالب‌بندی خاصی چاپ شده بودند، مدعوین غیر تکراری نسبت به چهار سال گذشته، عدم تکرار نام هیچ شرکت‌کننده‌ای بیش از دو بار در مجموعه چکیده‌های مبسوط، برگزاری کارگاه آموزشی بین‌المللی بهینه‌سازی همزمان با کنفرانس.

آقایان دکتر فرض‌اله میرزابور، مهمان خارجی کنفرانس، شهرام رضایپور

در نهایت جا دارد از وزیر علوم، تحقیقات و فناوری بخاطر تأکید و دستور ایشان به مسئولین دانشگاه جهت برگزاری کنفرانس سی و هفتم و نیز تأکید ایشان به وزارت علوم جهت حمایت مالی از کنفرانس تشکر، قدردانی و تمجید نماییم.

آنچه جای تعجب دارد عدم حمایت مالی مسئولین استان آذربایجان شرقی از کنفرانس ریاضی می‌باشد. جالب آن‌که علیرغم قول مساعدت و همکاری برخی از مسئولین و ایجاد هزینه برای برگزارکنندگان، پس از کنفرانس به تعهدات خود عمل ننمودند. باین وجود به لطف خداوند متعال، کنفرانس سی و هفتم با مشکل مالی مواجه نشد.

در خاتمه لازم می‌دانیم از زحمات بی‌شائبه و طاقت فرسای ریاست دانشگاه، همکاران خویش در کمیته‌های علمی و اجرایی کنفرانس، ریاست وقت دانشکده علوم پایه، انجمن ریاضی ایران، کارمندان و دانشجویان عزیزی که تابستان خویش را صرف کنفرانس نمودند، تشکر و قدردانی نماییم.

شهرام رضایپور

دبیر کنفرانس

سید محمود شیخ‌الاسلامی

دبیر کمیته علمی

مطلوبی طراحی و چاپ شده بود در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت.

عصر روز اول کنفرانس مراسم بزرگداشت مرحوم پروفسور محسن هشترویدی برگزار شد. هم‌چنین با همت انجمن ریاضی و بخصوص آقای دکتر تومانیان نمایشگاه جالبی از آثار ایشان در طول مدت برگزاری کنفرانس برگزار شد. در مراسم بزرگداشت، پس از قرائت پیام پروفسور فضل‌اله رضا، آقایان دکتر: مسعود خلخالی، احمد حقانی و امیدعلی شهینی کرمزاده درباره مرحوم هشترویدی به ایراد سخنرانی پرداختند. عصر روز دوم مجمع عمومی انجمن ریاضی ایران و عصر روز سوم میزگرد «چالش‌های کیفی جامعه ریاضی ایران» برگزار شد.

هم‌چنین روز سوم کنفرانس، همایش یکروزه دبیران ریاضی استان آذربایجان شرقی برگزار شد که در این همایش، میزگردی با شرکت برخی از اعضای گروه ریاضی تالیف کتب درسی و نماینده سازمان سنجش آقای دکتر آسرای برای دبیران تشکیل شد.

در ضمن در طول مدت برگزاری کنفرانس، نمایشگاه‌های «دانشجویان ریاضی و نقاشی»، «ماهیت ریاضی در فرش‌های ایرانی» و «نمایشگاه خانه ریاضیات زنجان» دایر بودند. هم‌چنین چند نمایشگاه از جمله «کارگاه سیار هندسه و توپولوژی» و «کارگاه ریاضیات و هنر»، همگی در قالب نمایشگاه آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی دایر بودند. ضمناً انتشارات شریف، حفیظ، مرکز نشر دانشگاهی و انجمن ریاضی ایران غرفه‌های خاص خود را داشتند.

اولین جلسه شورای اجرایی جدید انجمن ریاضی در روز اول کنفرانس در دانشگاه تربیت معلم آذربایجان تشکیل و آقایان دکتر: علیرضا مدقالچی و محمد جلوداری‌مقانی به‌ترتیب به‌عنوان رئیس و خزانه‌دار انجمن انتخاب شدند. هم‌چنین جلسه هیأت تحریریه بولتن انجمن ریاضی نیز روز سوم کنفرانس تشکیل شد.

عمده‌ترین مشکل کنفرانس دوری سایت اصلی دانشگاه از شهر تبریز بود. ضمن این‌که افزایش ناگهانی گرمای هوا، طی دو روز اول کنفرانس باعث ناراحتی برخی شرکت‌کنندگان شده بود. از

نیوتن و لایبنیتز را ادامه دادند. اندیشه‌های پوانکاره به عنوان مبدع توپولوژی ادامه تفکر هندسی بود، در حالی که ایده‌های هیلبرت به عنوان یک ریاضی‌دان صورت‌گرا، اصل موضوعی کردن ریاضیات و ارائه پایه‌های محکم برای آن بود. در قرن حاضر می‌توان آرنولد را وارث پوانکاره و نیوتن، و گروه بورباکی در فرانسه را وارث هیلبرت دانست. حتی می‌توان ریشه ابداع کامپیوتر توسط تورینگ و پیشرفت ریاضیات کاربردی و احتمال را در اندیشه‌ها و دیدگاه‌های هیلبرت و حتی در ساختار جبری بول و نظریه لیگ دانست. شاید این جمله وایتهد پرمعناترین جمله در ارتباط با شاخه‌های محض و کاربردی است: «هیچ پارادوکسی وجود ندارد که بگوئیم در حالت‌های کاملاً نظری در نزدیک‌ترین مرحله کاربردی قرار داریم.» این دو دیدگاه یعنی دیدگاه جبری مشرق زمین و دیدگاه هندسی یونانیان و مغرب زمین و اتصال آن‌ها به یکدیگر منشاء چنان تحولات عظیمی در دانش ریاضی و سایر علوم شده است که به اعتقاد بعضی از دانشمندان، پیشرفت علوم به‌ویژه ریاضیات در آخرین دهه قرن بیستم به اندازه پیشرفت آن در همه اعصار بوده است.

می‌توان مثلی با سه ضلع دانش ریاضی، تاریخ ریاضی و فلسفه ریاضی را در نظر گرفت و آموزش و پژوهش در شاخه‌های ریاضی را با توجه به سرچشمه‌های آن (تاریخ ریاضیات) و تحلیل مکتب‌های متنوع ریاضیات (فلسفه ریاضی) انجام داد.

اکنون سؤالی که به‌طور جدی مطرح است این است که جایگاه ما در کجا است و ما در چه مرحله‌ای از ریاضیات قرار داریم. باز شناخت دقیق و کامل وضعیت موجود، ما را از افتادن در ورطه افراط و تفریط باز می‌دارد. بدون شک، این بازشناخت و بازخوانی و تحقیق در اسناد، مدارک و کتاب‌های بازمانده از آن دوران نه تنها ارزش تاریخی دارد بلکه هشدار است برای متولیان امور آموزشی و پژوهشی که حمایت خود را از نهادهای علمی و پژوهشی افزایش دهند و هشدار است برای محققین که در سطحی کار کنند تا در آینده‌ای نه چندان دور یک بار دیگر شکوفایی گذشته تکرار شود و از انجام کارهای تکراری و سطحی جداً پرهیزند.

این مطالعه و تحقیق در هر سطحی که انجام گیرد گویای یک واقعیت انکارناپذیر تاریخی است. آن واقعیت این است که چه در ایران باستان و چه در دوران تمدن اسلامی، ایرانیان نقش عمده‌ای در ابداع، اکتشاف و گسترش نظریه‌های علمی، به ویژه نظریه‌های ریاضی زمان خود داشته‌اند. اگر به جدول گاه‌شمار منابع و کتاب‌های محققین غربی تاریخ ریاضیات نظر افکنیم در می‌یابیم که در این جدول در بین روی داده‌های بسیار مهم علمی و ریاضی و ضبط تاریخ آن‌ها از قبیل: شروع احتمالی تقویم مصری (۴۲۲۸ - میلادی)، تاریخ احتمالی چوئو - پی (قدیمی‌ترین اثر چینی ۱۱۰۵ میلادی)، ارشمیدس (۲۲۵ میلادی)، بزرگترین ریاضی‌دان عهد باستان)، فیوناتچی (۱۲۰۲ میلادی)، فرما (۱۶۳۵ میلادی)، نیوتن (۱۶۸۰ میلادی)، گاوس (۱۸۰۰ میلادی)، هیلبرت (۱۸۹۹ میلادی) و پیشرفت‌های اخیر از قبیل انتگرال لیگ، آنالیز تابعی، فضاها، باناخ، مسأله چهار

سخنرانی رئیس انجمن ریاضی ایران در مراسم افتتاحیه دومین کارگاه تاریخ ریاضی

اولین کارگاه تاریخ ریاضیات دو سال پیش به پیشنهاد انجمن ریاضی ایران و به همت دانشکده علوم ریاضی دانشگاه شهید بهشتی در زیر آب مازندران تشکیل شد. این کارگاه ادامه کارگاه اول ولی با ویژگی‌های جدیدی است. نگاهی به تاریخ ریاضیات ایران و پیشرفت‌های آن در سده اخیر و نگاهی به زندگی، آثار و تاریخ‌نگاری مصاحب و بلاخره نگرشی به ریاضیات معاصر از ویژگی‌های آن است.

ابتدا از طرف انجمن ریاضی ایران تشکر و قدردانی خود را نسبت به برگزاری این کارگاه اعلام می‌دارم و از ریاست محترم دانشگاه آقای دکتر طاهری‌زاده، معاون پژوهشی خانم دکتر کدیور، رئیس کمیته اجرایی آقای دکتر لالی و اعضای کمیته، رئیس کمیته علمی آقای دکتر جمالی و اعضای کمیته، مدیر گروه ریاضی آقای داودی صمیمانه تشکر می‌کنم و مقدم استادان، سخنرانان و مدرسین این کارگاه را گرامی می‌دارم که سهم عمده‌ای در برگزاری این کارگاه داشته‌اند و نقش به‌سزایی ایفا نموده‌اند. به کلیه شرکت‌کنندگان خیرمقدم می‌گویم.

تاریخ ریاضیات در اشتراک بین دو دانش تاریخ و ریاضیات قرار دارد. ریاضیات به عنوان عمیق‌ترین دانش بشری به شاخه‌های مختلف تقسیم شده که هر شاخه آن علاوه بر کاربرد در خود ریاضی و پدیده‌های فیزیکی، زیست‌شناختی، اجتماعی و اقتصادی، مطالعه عمیق اندیشه‌ها نیز هست و فهم صحیح و دقیق این اندیشه‌ها بدون شناخت و تحلیل آن‌ها امکان‌پذیر نیست. ریاضیات صرفاً حاصل یک توسیع مبتنی بر چند اصل نیست بلکه تاریخچه‌ای مفصل دارد و ارتباط آن با سایر دانش‌های بشری و واقعیت‌های جهان فوق‌العاده است.

در تاریخ ریاضیات، هندسه و جبر را دو رکن اساسی ریاضیات می‌دانند. هندسه ریشه در تمدن یونانی و جبر ریشه در تمدن ایرانی، هندی و اسلامی دارد. هندسه اقلیدسی مثال خوبی از یک ساختار ریاضی است که تا زمان ابداع هندسه تحلیلی توسط دکارت ادامه یافت. از سوی دیگر، در تأسیس حسابان، دیدگاه نیوتن مبتنی بر هندسه بود، در حالی که دیدگاه لایبنیتز جبری بود. برای نیوتن حسابان وسیله‌ای برای شناخت طبیعت به شمار می‌رفت. او با فیزیک در ارتباط بود و فیزیک او ارتباط مستقیم با دیدگاه هندسی او داشت. در حالی که دیدگاه لایبنیتز کاملاً جبری بود. گرچه ایده‌های لایبنیتز حاکم شد ولی روح نیوتن و دیدگاه هندسی او هنوز در حسابان حضور دارد. می‌دانیم که ارشمیدس، نیوتن و گاوس را بزرگترین ریاضی‌دانان جهان می‌دانند.

در پایان قرن نوزدهم، دو ریاضی‌دانان برجسته قرن یعنی پوانکاره (بزرگترین و آخرین ریاضی‌دان جامع) و هیلبرت به ترتیب راه‌های

گردهمایی‌های آینده

زیر نظر محمود هادیزاده‌یزدی

اولین فراخوان

سی و هشتمین کنفرانس ریاضی ایران

۱۲ تا ۱۵ شهریور ۱۳۸۶

بسیار مفتخریم که توفیق یافته‌ایم، برگزارکننده سی و هشتمین کنفرانس ریاضی ایران طی روزهای دوازدهم تا پانزدهم شهریور ماه هزار و سیصد و هشتاد و شش در دانشگاه زنجان باشیم. پیشاپیش از کلیه علاقه‌مندان، پژوهش‌گران و ریاضی‌دانان دعوت می‌کنیم با حضور فعال در این کنفرانس و ارائه دستاوردهای پژوهشی خود، ما را در هر چه باشکوه برگزاری این همایش یاری نمایند. محورهای کنفرانس شامل سخنرانی‌های تخصصی و عمومی در شاخه‌های مختلف ریاضی به صورت زیر می‌باشد:

۱. جبر
۲. آنالیز ریاضی
۳. هندسه و توپولوژی
۴. معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی
۵. ترکیبیات و نظریه گراف
۶. آمار و احتمال
۷. آنالیز عددی
۸. نظریه کنترل و بهینه‌سازی
۱۰. سایر تخصص‌ها

اطمینان قلبی ما این است که با هم‌فکری و هم‌کاری شما شاهد همایشی شایسته و پربار باشیم. از این‌رو دست‌اندرکاران کنفرانس از کلیه پیشنهادات و نظرات اندیش‌مندان و صاحب‌نظران در این امر، بالاخص معرفی ریاضی‌دانان فعال داخلی و خارجی به عنوان مدعوین کنفرانس استقبال می‌نمایند. فراخوان مقاله، پوستر و اطلاعیه‌های بعدی کنفرانس به تمام دانشکده‌ها و گروه‌های ریاضی و آمار متعاقباً ارسال خواهد شد.

نشانی: زنجان، کیلومتر ۶ جاده تبریز، دانشگاه زنجان، صندوق پستی ۳۱۳، دبیرخانه سی و هشتمین کنفرانس ریاضی ایران

تلفن: ۵۱۵۲۶۸۱ (۰۲۴۱)

دورنگار: ۵۱۵۲۵۱۴ (۰۲۴۱)

نشانی الکترونیکی: aimc38@znu.ac.ir

منزلگاه: http://www.aimc38.znu.ac.ir

فرض‌اله میرزاپور

دبیر کنفرانس

رنگ، نظریه رمزی، این موارد نیز وجود دارد:

شروع احتمالی تقویم بابلی (۴۷۰۰ - میلادی)، ...، جبر خوارزمی (۷۹۰ میلادی)، ثابت بن قره (۸۷۰ میلادی، مترجم آثار یونانی)، عمر خیّام (۱۱۰۰ میلادی، حل هندسی معادلات درجه سوم، تقویم)، الغ بیگ (۱۴۳۵ میلادی، جداول مثلثاتی)، ...، مرگ غیاث‌الدین جمشید کاشانی (۱۴۳۶ میلادی).

موارد بالا به‌عنوان رویدادهای مهم تاریخی ثبت و ضبط شده‌اند، تا جایی که دانشمند معاصر ایرانی فضل‌اله رضا می‌گوید: «در ذهن ما ابوریحان بیرونی در ریاضیات و نجوم جایگاه نیوتن را دارد.» گرچه به نظر ما این سخن اغراق‌آمیز است ولی نشان از جایگاه ممتاز دانشمندان مسلمان ایرانی در سده‌های قبل از قرون وسطی است. این افتخار بزرگ را نمی‌توان انکار کرد و در نقطه مقابل هم عدم پیشرفت از آن زمان به بعد را نیز نمی‌توان نادیده گرفت.

برای جبران این افول، اعتقاد راسخ به نیاز جامعه به پیشرفت‌های عمیق علمی و فناوری، توجه و عنایت بیشتر و وسیع‌تر بر مراکز تحقیقاتی، دانشگاهی و حمایت‌های مادی و معنوی بی‌دریغ از پژوهش‌گران، دانشمندان، ریاضی‌دانان (به‌ویژه جوان)، می‌تواند آینده بسیار امیدوارکننده‌ای را ترسیم کند تا یک بار دیگر آن تمدن عظیم و آن دوران طلایی تجربه شود. انشاء... والسلام.

علیرضا مدقالچی

رئیس انجمن ریاضی ایران

گزارش کارگاه آموزشی ساختارهای جبری

در پی اهداف قطب علمی آنالیز روی ساختارهای جبری که همانا گسترش مرزهای علم و دانش می‌باشد، این قطب علمی مبادرت به برگزاری یک کارگاه آموزشی تحت عنوان ساختارهای جبری در طی روزهای ۱۶ و ۱۷ شهریور ۱۳۸۵ نمود که در این کارگاه از چندین ریاضی‌دان داخلی و یک نفر از کانادا نیز دعوت به عمل آمده بود که متأسفانه با تأخیر در صدور ویزا، آقای پروفیسور اکبر رحمت‌اله از دانشگاه البرتا نتوانست در کارگاه شرکت نماید.

کارگاه در زمان پیش‌بینی شده با شرکت بیش از ۴۰ نفر از ریاضی‌دانان دانشگاه‌های مختلف کشور و دانشجویان تحصیلات تکمیلی برگزار گردید. سخنرانی‌ها به صورت یک‌ساعته (۴۵ دقیقه‌ای) برنامه‌ریزی شده بود و ۱۰ سخنرانی علمی (بعضاً به صورت مستمر) ارائه گردید و سخنرانان آخرین دستاوردهای علمی خود را ارائه نمودند که مورد استقبال قرار گرفت.

کلیه اطلاعات و مقالات ارائه شده در کارگاه را می‌توان از طریق

سایت زیر بازبینی نمود:

ferdowsi-j-science.um.ac.ir/woas/index.htm

محمدرضا رجب‌زاده‌مقدم

دبیر کارگاه